

MEMÒRIA DE LES ACTIVITATS REALITZADES PER LA UNITAT D'IGUALTAT CURS 2020-

21

Les accions dutes a terme per la Unitat d'Igualtat de la URV al llarg del curs 2020-21 s'han desenvolupat seguint el eixos i les mesures previstes en el III Pla d'Igualtat, que va ser aprovat el 27 de febrer de 2020.

Les actuacions es poden agrupar en els tres grans àmbits d'activitat universitària: recerca, docència i transferència i difusió, complint així amb les tres missions assumides per la Universitat. També s'han desenvolupat diverses accions que queden emmarcades en un quart àmbit, el d'organització i funcionament intern de la Unitat d'Igualtat i relacions externes.

RECERCA

Per donar compliment a la mesura 2.1 del III Pla d'Igualtat de la URV, l'Observatori de la Igualtat revisa periòdicament la situació de desigualtat entre homes i dones per als tres col·lectius que formen la comunitat universitària: estudiantat, personal d'administració i serveis i personal docent i investigador. Aquesta anàlisi permet dissenyar les actuacions més adients per corregir les desigualtats. Durant el Claustre del novembre del 2020 es va presentar l'informe **Dones i Homes a la URV**. Podeu trobar l'informe amb les dades actualitzades en el següent enllaç: [PowerPoint Presentation \(urv.cat\) Mesura 1.4 i mesura 2.1 del III Pla d'Igualtat](#).

Dins del programa **Marti i Franqués CoFund programe**, la Unitat en col·laboració amb l'equipo cofund, han gestionat la convocatòria d'un contracte predoc en estudis de gènere, feminismes e igualtat entre homes i dones. CoFUND GEndeR. Amb aquesta activitat es dona compliment a la **Mesura 5.8. III Pla d'Igualtat**.

El títol del contracte de recerca, seleccionat, va ser: Equality policies in universities and science, dins del programa de doctorat Gender Studies: culture, Societies and Policies.

Convocatòria i concessió de la **IV Edició del Premi Maria Helena Maseras (Mesura 2.4 i 5.8 III Pla)**, amb l'Ajuntament de Vilaseca, a TFG, TFM i Tesi doctoral amb perspectiva de gènere. El jurat, reunit al març va decidir premiar, en la modalitat treballs de recerca de grau, el treball "Doblement oblidades. Les dones espanyoles i la seva col·laboració en l'esforç de guerra de les brigades internacionals" de Anna Sospreda Rodríguez, treballs de recerca de màster "Sua pecunia fecit: dedicantes femeninas de homenajes estatuarios en Tarraco" de Teresa Buey Utrilla, modalitat tesi doctoral al treball "Masculinitats (In)habitables. Transaccions, gènere i patiment mental entre els adolescents i joves" de Xavier Cela Bertran.

L'acte d'entrega dels premis es farà de manera presencial al primer cuatrimestre del curs 21-22

DOCÈNCIA, CONFERÈNCIES I JORNADES

Aquest curs acadèmic s'ha posat en marxa l'assignatura optativa transversal: **Gènere, ciència i canvi social. Mesura 4.5. III Pla**. Desenvolupada al segon cuatrimestre, es tracta d'una assignatura transversal que té per objectiu incorporar els continguts de la igualtat de gènere a un conjunt ampli de titulacions. Per garantir l'encaix en diferents plans d'estudis aquesta assignatura té una estructura modular en la que cada mòdul equival a 1 ECTS i s'ofereixen 8 mòduls de manera que l'alumne pot cursar tants mòduls com nombre de crèdits tenen les assignatures optatives en el seu pla d'estudis. L'estudiant cursa obligatòriament dos mòduls amb continguts genèrics i tria, a més a més, diversos mòduls amb continguts específics segons els seus interessos i en funció del nombre de crèdits de les optatives del seu grau. Durant el curs 2020-2021 l'assignatura ha estat cursada per un total de 72 alumnes de 10 titulacions diferents de la URV.

La Unitat d'Igualtat, ha participat en el grup de treball pel disseny del grau **“Estudis de gènere i polítiques d'igualtat”**. El grau es troba en procés de verificació i s'activarà previsiblement al curs 2022-2023. **Mesura 4.5. del III Pla d'Igualtat.**

A partir de l'impuls i treball conjunt de les Unitats d'Igualtat de les universitats de la Xarxa Vives, organitzades en el Grup de Treball de Polítiques d'Igualtat, s'està treballant en una tercera fase de les [Guies per a una docència universitària amb perspectiva de gènere - XVU \(vives.org\)](http://vives.org), que comptarà amb 6 noves publicacions en els àmbits de: Biologia, Ciències Ambientals, Enginyeria Multimèdia, Enginyeria de Telecomunicacions, Nutrició Humana i Dietètica, i Docència en línia amb perspectiva de gènere.

L'impacte d'aquest projecte ha estat ben notori i en aquests moments encara es fan esforços per augmentar-ne la difusió i la repercussió a nivell de polítiques universitàries a través de contactes i gestions amb la CRUE, l'ANECA i l'Institut de la Mujer, l'Agència de Qualitat de l'Ensenyament Superior de Catalunya (AQU), la Comissió Dones i Ciència del Consell Interuniversitari de Catalunya (CIC) i l'EIGE (European Institute for Gender Equality).

L'objectiu de la col·lecció és oferir recursos que permeten al professorat universitari prestar atenció a les dinàmiques de gènere que tenen lloc en l'entorn d'aprenentatge i adoptar mesures que assegurin que s'atén a la diversitat d'estudiants. L'alumnat podrà així disposar de noves eines per identificar els estereotips, normes i rols socials de gènere, desenvolupar el seu esperit crític i adquirir competències que li permetran evitar la ceguesa al gènere en la seua pràctica professional futura.

Jornada 25N

Aquest curs la URV va celebrar un esdeveniment diferent i més participatiu anomenat: 25 N / 25 classes / 25 minuts.

L'objectiu era que a les 12.00 hores del 25 de novembre 25 classes/aules exhibissin el material audiovisual de 25 minuts, per explicar què és i per què se celebra aquesta jornada. La idea era obrir un debat i una reflexió al voltant de la violència de gènere. **Mesura 2.5. III Pla d'Igualtat.**

El material audiovisual que es va preparar, de 25 minuts de durada, va ser:

-Intervenció de la Rectora i de la Responsable d'Igualtat de la Universitat, expressant el Compromís de la Universitat contra la violència de gènere.

-Intervenció de la codirectora i codirector de la Unitat d'Igualtat, explicant el paper de la Unitat, el III Pla d'Igualtat, els Punts Lila i el Protocol d'Assetjament.

-Lectura del Manifest 25N contra la Violència de Gènere del Consell Interuniversitari de Catalunya. La lectura va ser realitzada per dos alumnes del Consell d'Estudiants

Enllaç al vídeo que es va preparar: [25N, dia internacional per a l'eliminació de la violència contra les dones a la URV - YouTube](#)

-Visualització de la intervenció de Neus Oliveres: "Dels contes de fades a la violència de gènere" [Dels contes de fades a la violència de gènere. | Neus Oliveras | TEDxTarragona - YouTube](#)

Un cop visualitzada la gravació, els diferents responsables de les aules/classes van introduir la discussió en línia.

Per a la posada en marxa de l'esdeveniment, es va fer una crida als professors que van impartir docència el 25 de novembre a les 12.00 hores per donar 25 minuts de la seva classe i visualitzar la gravació i guiar el debat.

Aquest febrer a causa de la pandèmia no es va poder celebrar la Jornada **Girls' Day** a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria i a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Química com portem fent des de fa ja 10 anys. Malgrat això es van confeccionar una sèrie vídeos que es van distribuir als diferents centres de secundària de la província amb l'objectiu d'apropar les enginyeries a les alumnes de 3r d'ESO, ja que aquests estudis estan fortament masculinitzats. Amb aquesta activitat es dona compliment a la **mesura 2.2 del III Pla d'Igualtat**.

Química:

<https://youtu.be/4Eq4dtDbh00>

Mecànica:

<https://youtu.be/RabUUxkZD2s>

Informàtica:

<https://youtu.be/hHbVczmSsLI>

Vídeo llarg:

<https://youtu.be/3auEgtJNhkE>

Vídeo curt

<https://youtu.be/P2rBMD6nhkk>

En el marc del Dia Internacional de les Dones es va organitzar la **XIV Setmana per la Igualtat**, que va tenir lloc entre el 18 de febrer i el 25 de març. Aquestes activitats van adreçades tant a la comunitat universitària com al personal extern i dóna compliment a la **Mesura 4.4. del III Pla**. D'entre els actes emmarcats a la Setmana de la Igualtat, el dia 8 de març la rectora va fer un discurs institucional a l'Ajuntament de Vila-Seca, on proclamava la **Distinció M. Antònia Ferrer i Bosch 2021** donant compliment a la **mesura 1.6 i 2.4 del III Pla d'Igualtat**. En aquesta edició la distinció ha recaigut en les metgesses María José Sáenz i Lourdes Franco, del CAP de Deltebre i CAP d'Amposta, respectivament, per la seva recerca en malalties de gènere, com la fibromiàlgia, i la feminització del consum de benzodiazepines.

El jurat de la Distinció Maria Antònia Ferrer 2021 va valorar positivament el fet que les dues metgesses no només han fet recerca, sinó també acció social amb impacte, creant entre d'altres un grup d'ajuda permanent, anomenat "La millor pastilla ets tu", format per dones amb malalties cròniques. Degut a les restriccions de la COVID-19, l'acte presencial d'atorgament de la distinció no es va poder celebrar.

L'acte presencial de lliurament de la distinció es farà al curs 21-22, primer trimestre.

Emmarcat en la mateixa setmana per la igualtat es van dur a terme diverses conferències :

Dia 18 de febrer " Repensar las agendas del cambio: la importancia de lo público y los cuidados" a càrrec de Cecilia Castaño de la Universidad Complutense de Madrid.

Dia 25 de febrer: " La participación económica de las mujeres como instrumento para la igualdad" a càrrec de Irene Belmonte de la Universidad Miguel Hernández.

Dia 4 de març:" Els pressupostos amb perspectiva de gènere a Espanya: una eina per la Igualtat" a càrrec de Mònica Gil de la Universitat de València"

Dia 9 de març "Per un cinema documental amb perspectiva de gènere. Narratives i estratègies subversives en la no-ficció contemporània" a càrrec de Laia Quílez de la Universitat Rovira i Virgili.

Dia 10 de març " La crisis del Covid-19 y sus impactos en la igualdad de género" a càrrec de María Solanas del Real Instituto El Cano

Dia 12 de març " Los discursos sobre la igualdad en las series de TV de producción española" a

càrrec de Fátima Arranz de la Universitat Complutense de Madrid.

Dia 25 de març “ Eficacia de las políticas de igualdad en el ámbito de la cultura” a càrrec de Fátima Anllo del Observatorio de creación y cultura independiente.

Totes les sessions s’han dut a terme a través de la plataforma Teams.

Les sessions que van ser enregistrades s'han editat en format àudio. La Unitat ha llançat una sèrie de podcast, en diferents plataformes com Ivoox, Anchor i Spoty. Aquest projecte de difusió mitjançant Podcast es pioner a la nostra Universitat. Amb aquesta acció garantim la sensibilització i formació amb perspectiva de gènere, més enllà de la Setmana de la Igualtat.

Aquesta XIV edició de la Setmana per la igualtat ha rebut el suport del Instituto de las Mujeres.

La Comissió Dones i Ciència del Consell Interuniversitari de Catalunya promou la creació de la menció **M. Encarna Sanahuja**, dins de les distincions Jaume Vicens Vives. Aquest guardó pretén premiar l’excel·lència en la pràctica docent universitària mitjançant la inclusió de la perspectiva de gènere. **Mesura 4.2. III Pla**

Atès que la Unitat d’ Igualtat com a servei de la URV, és impulsora de polítiques que promoguin la igualtat de gènere en la carrera docent universitària i la correcció dels biaixos en la docència i que amb aquesta finalitat ha organitzat tretze edicions de la Setmana per la Igualtat, la proposta de candidatura URV a rebre la menció Encarna Sanahuja 2020 per reconèixer la inclusió de la perspectiva de gènere en la pràctica docent universitària és per a la Unitat de la Igualtat de la URV per la organització de la Setmana per a la Igualtat.

TRANSFERÈNCIA I DIFUSIÓ

Amb l'objectiu de fer visible l'aportació de les dones en diferents disciplines des de la Unitat d'Igualtat Igualtat editem anualment un calendari. Aquest 2021 s'ha dedicat a "Dones i Geografia" fent visibles així a 12 dones rellevants en el món de la Geografia. Cal destacar la col·laboració del Departament de Geografia i la Marta Calvo

en la redacció i recerca dels textos. També hem de destacar la participació com a patrocinadors de les institucions següents: Departament de Polítiques d'Igualtat i Oficina Europe Direct de l'Ajuntament de Tarragona, l'Ajuntament de Vila-seca, l'Ajuntament de Tarragona, l'Associació espanyola de geografia, i la Societat catalana de geografia. El calendari es pot consultar a la pàgina web de la Unitat d'Igualtat. **Mesura 5.9 III Pla**

La Dra. Nuria Ruiz, del departament de Química, va participar en representació de la Unitat d'Igualtat en la **nit de la recerca**, presentant un taller de cartes científiques.

<http://tarragona.nitdelarecerca.cat/ca/programacio/a/24/dones-de-ciencia>

Amb l'objectiu de difondre el Protocol (Aprovat en Consell de Govern d'11 de juliol de 2019.Modificat pel Consell de Govern de 17 de desembre de 2019) s'ha dissenyat i difós la campanya:

La **URV Espai Lliure de Violència**, on es vol aconseguir un entorn lliure de violència, segur i respectuós per a totes les persones, i d'aquesta manera fer efectiva la responsabilitat social en la lluita contra qualsevol mena de violència. **Mesura 1.7 III Pla**

La Unitat ha col·laborat amb el centre de recerca ECO-SOS de la URV en la organització de Converses, cicle de xerrades amb economistes de referència. A la primera sessió del cicle es va convidar a la Lourdes Beneria (Cornell University) que va parlar de la Història de les Cures i l'Economia Post-pandèmica. (juny 2021)

ACCIONS DE PACTO DE ESTADO CONTRA LA VIOLENCIA DE GÉNERO

A iniciativa del Consell Interuniversitari de Catalunya, les universitats catalanes hem participat del fons del **Pacto de Estado contra la violència de gènere** de manera que a la URV hem dut a terme activitats dirigides a prevenir i actuar davant la violència de gènere. Les activitats que s'han dut a terme per part d'un grup de professorat de la URV i en col·laboració amb els centres i departaments, són:

- Formació especialitzada en prevenció, detecció i actuació en matèria de violència de gènere al personal amb càrrec de gestió als centres, departaments i serveis de la URV.
- Impartició del curs : Violència sexual a la universitat: reconèixer, acompanyar i repensar estratègies de resposta coneixent els protocols d'actuació de les universitats.
- Elaboració d'un manual docent per a la formació i capacitació dels estudiants de l'àmbit de les Ciències Socials de la Universitat Rovira i Virgili per a la correcta interpretació i aplicació dels instruments de les ciències socials d'acord amb el principi d'igualtat i no discriminació així com per a la detecció i intervenció en casos de violència de gènere.
- Elaboració d'un MOOC sobre prevenció i sensibilització en matèria de violència de gènere orientat a l'alumnat universitari de les especialitats relacionades amb l'atenció sanitària.
- Incorporació de la perspectiva de gènere i sensibilització sobre violència masclista en les titulacions de la Etse, Etseq, Química i Enologia, Econòmiques i Ade, Geografia i Turisme, i Arquitectura i Humanitats.
- Sensibilització sobre el sexisme a la comunitat universitària de la URV.
Amb el disseny d'unes il·lustracions específiques que mostren la imatge de dones joves s'han instal·lat uns panells que hem anomenat Punts Liles ubicats a l'entrada

dels campus i que actuen com a centres d'informació per donar a conèixer el protocol d'assetjament i contra la violència masclista a l'estudiantat.

Dins de la mateixa campanya de sensibilització les il·lustracions dels Punts Liles han sigut objecte de difusió en diversos formats impresos: postals, pòsters i plafons en cartró ploma, per distribuir-los per les biblioteques dels 6 campus de la universitat, als càrrecs de gestió, responsables d'igualtat de centres i persones de referència en els protocols d'assetjament. L'objectiu era visibilitzar els punts lila i el protocol.

A més, s'han realitzat tres vídeos disponibles al canal de youtube de la URV on s'explica què són el Punts Lila: <https://www.youtube.com/watch?v=LdGR0B40eF4>
<https://www.youtube.com/watch?v=e8AnVWZtPhw>
<https://www.youtube.com/watch?v=3wXgHU-Vnus>

- Cicle de 3 webinars, obert a tota la comunitat universitària i de lliure accés. Els webinars de dues hores es van organitzar amb l'objectiu d'obrir al públic a tota la comunitat universitària el debat sobre aspectes concrets de la violència contra les dones, més enllà d'una formació particular i especialitzada. S'han realitzat tres webinars: Laura Redondo (Universitat de Vigo) "Violència de gènere: més enllà de mites i llegendes", l'11 de novembre; Barbara Tardón, "Desenvolupament i impacte de denúncies a l'ombra al comitè de la CEDAW en el context de la violència masclista", el 18 de novembre; i Mònica Saiz i Olmo Morales (Federació de Dones Joves). "Nits segures per a tothom", el 26 de novembre.

- Traducció del protocol d'assetjament a l'anglès. Conscients del creixent nombre d'estudiants estrangers, hem d'informar-los i també facilitar-los l'accés al protocol. Per a això, es va dur a terme la traducció a l'anglès del mateix.
- Jornades d'investigació sobre violència de gènere en les diferents facultats i escoles

En aquest context, es va organitzar la jornada la Perspectiva de Gènere en la recerca. Va ser dissenyada en col·laboració amb l'Escola de Doctorat de la URV, per donar resposta a una necessitat transversal de formació doctoral, tot i que la jornada va estar oberta a tots els investigadors i grups de recerca. Es va estructurar en tres parts: Una primera en la qual es van presentar 4 projectes de recerca prèviament seleccionats de la URV. La segona, en la qual la relatora, la doctora Capitolina Díaz, va presentar el marc teòric i conceptual del gènere en la recerca, i en la tercera part les persones que van presentar la seva recerca van plantejar els seus dubtes específics a partir dels seus projectes i van rebre assessorament i suggeriments de la experta.

En aquests moments s'està treballant per dur a terme les accions emmarcades en el Pacto de Estado per al 2021 i que es realitzaran el primer quadrimestre del curs 21-22.

FUNCIONAMENT ORGANITZATIU

El 29 d'abril del 2021 es va constituir la Comissió d'igualtat, mesura 1.1. del III Pla d'Igualtat.

La Comissió d'Igualtat és l'òrgan col·legiat de consulta al qual compet, dins de l'àmbit de la universitat, promoure i assessorar la Unitat de Igualtat per promoure la política d'igualtat de gènere a la URV, proposar a la Unitat les estratègies d'actuació i els recursos necessaris al si de la institució, i fer un seguiment de la implementació d'aquesta planificació.

La Comissió d'Igualtat està integrada per les responsables en matèria d'igualtat o representants de les diverses unitats de la Universitat:

- El rector o rectora o la persona responsable en matèria d'igualtat, o persona en qui delegui, que la presideix.
- El director o directora de la Unitat d'Igualtat.
- El tècnic o tècnica d'igualtat adscrita la Unitat d'Igualtat.
- Dos estudiants (un per cada agrupació prevista a la disposició addicional sisena de l'Estatut de la URV), designats pel Consell d'Estudiants.
- El o la responsable d'igualtat d'ensenyament de cada centre, designat per la junta de centre (12).
- Una persona representant de l'Oficina de Compromís Social.
- Una persona representant del Gabinet de Programació i Qualitat.
- Una persona representant de l'Oficina de Suport a la Recerca.
- Una persona representant de l'Escola de Doctorat.

Cal apuntar la participació, de manera continuada al llarg de tot el curs, en les reunions de la **Comissió Dones i Ciència del Consell Interuniversitari de Catalunya** on s'han anat plantejant diferents iniciatives per impulsar el treball conjunt de les universitats catalanes en matèria d'igualtat.

La Unitat va participar en el Encuentro anual de la RUIGEU, Red de Unidades de Igualdad para la Excelencia Universitaria, del 4 al 6 de maig de 2021.

Es van desenvolupar els següents panells temàtics:

- Els plans d'igualtat en les universitats
- Eficàcia de les polítiques enfront de l'assetjament sexual i sexista en el context particular de les universitats
- Inclusió de la perspectiva de gènere en la docència universitària
- Perspectiva de gènere en la ciència i la recerca
- Conciliació i corresponsabilitat en la Universitat
- Xarxa d'Unitats d'Igualtat de Gènere per a l'Excel·lència Universitària: present i perspectives

<https://eventos.um.es/61849/detail/xiv-encuentro-ruigeu-2021.html?private=ce72e0b808a86847ed1c>

La URV, a través la Unitat ha participat en els estudis del Consell Interuniversitari de Catalunya sobre la paritat als òrgans de govern de les universitats catalanes, i en la enquesta sobre la perspectiva de gènere en la docència realitzada per la xarxa Vives.

A nivell internacional la Universidad Adolfo Ibañez de Chile ens va convidar a realitzar una capacitació sobre l'aplicació dels protocols contra l'assetjament (juliol 2021), i l el Centre de Investigaciones mujeres y género y sociedad de Colombia, una jornada sobre *“Género y Universidades: Experiencias de Observatorios de género en la Educación Superior en Colombia”*, en el Panel *“Experiencias de observación y estimación de brechas y desigualdades de género en Instituciones de Educación Superior (IES) internacionales”*, que es va realitzar 11 d'agost.

La Unitat ha participat en les propostes de projectes europeus ProGEP Swafs-09-2018-2019-2020 Supporting research to organisations to implement gender equality plan com a soci, Si-Pan call H2020 SC1-PHE-Coronavirus-2020-2c i SMIDUM-Gender dins del call SWAFS 09-2020 en el advisory group.